

Nr 148.

Av herr Nilsson, Johan, i Malmö, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring m. m. (krigsfamiljebidragsförordning).

I proposition nr 93 till riksdagen har Kungl. Maj:t framlagt förslag till förordning om familjebidrag åt värnpliktiga under krigstjänstgöring. Detta förslag innehåller bestämmelser om familjebidrag, bostadsbidrag, näringsbidrag och sjukbidrag m. m. Familjepeningen utgår efter dyrortsgradering på följande sätt:

1	2	3	4
Ortsgrupp	För hustru eller, där bidrag ej utgår för hustru, annan familjemedlem, som förestår den värnpliktiges hem	För annan familjemedlem <i>över</i> 16 år än som avses i kol. 2	För annan familjemedlem <i>under</i> 16 år än som avses i kol. 2
	kronor	kronor	kronor
I	1: 75	1: —	0: 70
II	2: —	1: 25	0: 80
III	2: 25	1: 50	0: 90

De föreslagna beloppen förefalla vara alldeles otillräckliga för familj att leva på under det familjeförsörjaren är inkallad för tjänstgöring i försvarsberedskap. För hustrun och två barn skulle utgå en ersättning av kronor 94:50 per månad enligt dyrort I, därest hon efter behovsprövning tillerkändes familjepeningen i dess helhet för sig och barnen. Om hon därtill efter samma prövning erhöll bostadsbidrag om 45 kronor per månad, skulle hon och barnen få ett sammanlagt belopp av kronor 139:50 per månad att leva på, betala hyra, skatter, försäkringspremier, amorteringar, räntor m. m. Det är sant, att riksdagen infört moratorium för vissa av dessa utgifter, men detta kan inte stärka de inkallades familjers ekonomi utan endast hänskjuta och samla vissa skulder till framtiden, då det kan bli ännu svårare att betala dem.

Under en tid av förstärkt försvarsberedskap har staten både många och stora utgifter för växlande ändamål, främst till försvarsberedskapen. Det torde dock icke kunna anses som en misshushållning, om staten söker hålla ruinen borta från de hem, vars försörjare tjänstgöra i försvarsberedskapen. Om vårt folk skall kunna bevara sin moraliska kraft och sin vilja att stå emot de påfrestningar, som en svårartad krigs- eller neutralitetskris kan innebära, måste det sörjas för sådan ersättning till de inkallade värnpliktigas familjer, att icke deras börda i förhållande till övriga medborgares ter sig

oskäligen. Ett åsidosättande härav kunde föra till ödesdigra konsekvenser. Staten har sålunda samma intressen som de inkallade och deras familjer att familjeersättningen kommer att utgöra fullt ekonomiskt vederlag för den arbetskraft, som staten tar i anspråk för försvarsändamål. Den sammanlagda inkomsten för en familj bör icke ställa sig nämnvärt lägre om familjeförsörjaren tjänstgör vid fronten än om han arbetar inom näringslivet.

Egentligen borde ersättningen till de värnpliktiga utgå med hänsyn till deras inkomster under normal verksamhet med en procentuell minskning upp till en maximiinkomst. Då emellertid ett sådant förslag först skulle behöva närmare utredas, torde det anses lämpligast att förbättra vad som nu föreligger. Under sådana omständigheter tillåter jag mig föreslå, att beloppen i ovanstående tabell måtte höjas i kolumn 2 med 1:75, i kolumn 3 med 1: — och i kolumn 4 med 50 öre eller till följande belopp:

	1	2	3	4
I		3: 50	2: —	1: 20
II		3: 75	2: 25	1: 30
III		4: —	2: 50	1: 40

Enligt Kungl. Maj:ts förslag skulle familjebidraget utgå med ett visst grundbelopp (för hustru 1 krona och för varje barn 40 öre) utan behovsprövning, medan resten av bidraget skulle utgå efter prövning av behovet.

Denna behovsprövning förefaller att göra frågan mera invecklad än den behöver vara. Behovsprövningen kan också utan större olägenhet slopas, så mycket mer som hyresbidraget utgår efter prövning av behovet och man alltså där blir i tillfälle att göra de justeringar, som ett större eller mindre behov kan föranleda.

Under återopande av vad som ovan anförts tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen måtte besluta att höja familjebidraget i enlighet med vad som återgives i ovanstående tabell samt att familjebidraget bör tilldelas de värnpliktigas familjer utan prövning av behovet.

Stockholm den 12 mars 1940.

Joh. Nilsson,
Malmö.